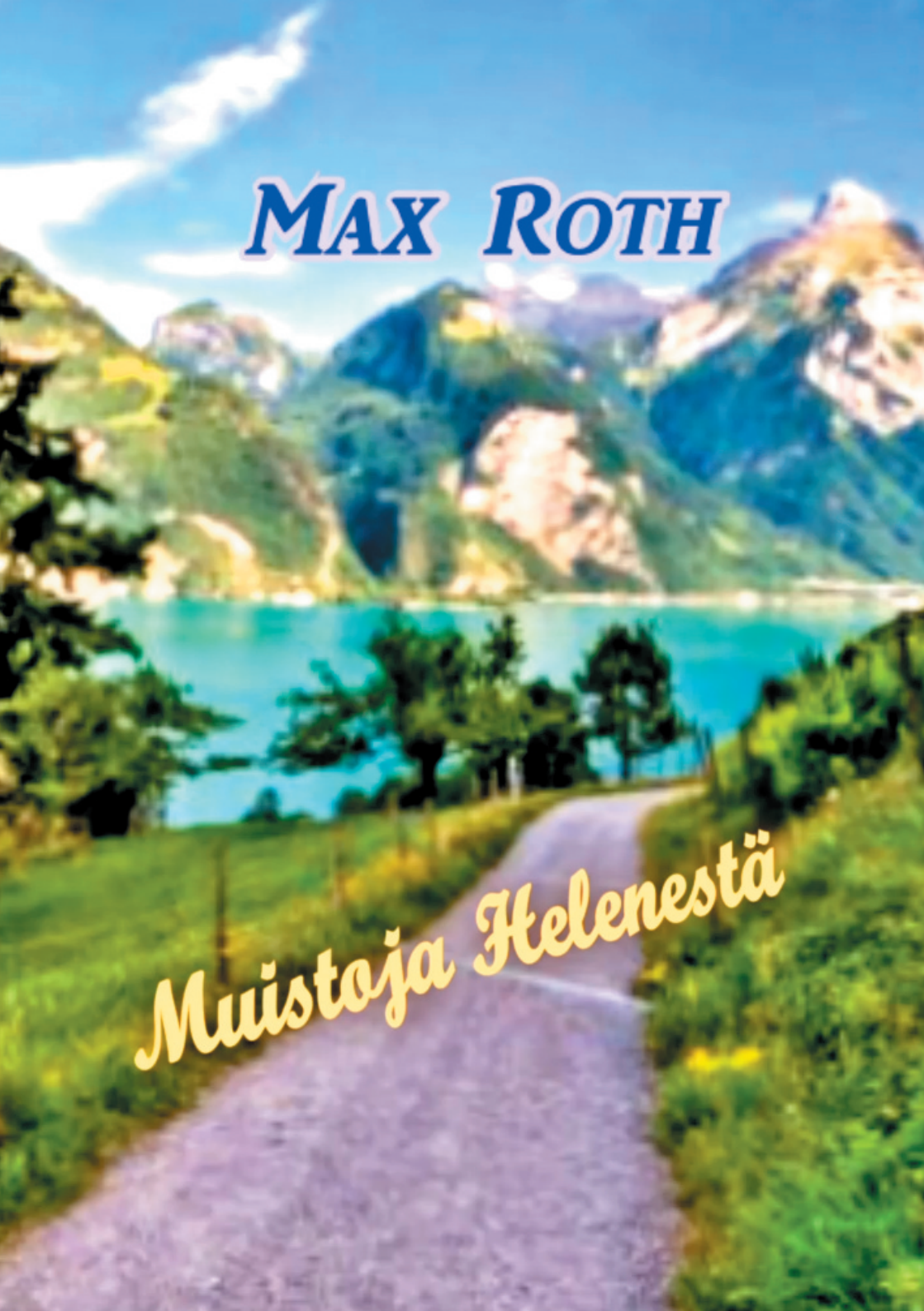

A scenic landscape featuring a gravel path that leads from the foreground into a lush green field. In the background, a calm lake reflects the sky, surrounded by steep, rocky mountains under a blue sky with scattered white clouds. The overall scene is peaceful and picturesque.

MAX ROTH

Muistoja Helenestä

Max Roth

Muistoja Helenestä

© 2021 Max Roth

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 9789528046868

1

Beatlesien vastajulkistettu Paperback Writer soi kiivasrytmisenä taustalla, kun Juhani ja Helene levittelivät saksalaisen sanomalehden sivuja parivuoteelle, päiväpeiton päälle. Helene riisui hätäisesti leninkiä yltään ja oli hetkessä pelkissä rintaliiveissä sekä nimettömissä. Tyttö kapsahti Juhanin kaulaan, he alkoivat kiihkeästi suudella ja kaatuivat vuoteelle. Lehden aukeamat rapisivat heidän allaan ja Juhani kiskoi housuja jaloistaan. Bild Zeitungin sivuilla vilisi otsikoita; USA lähettää lisää joukkoja Vietnamiin, Varsovan liitto tukee Pohjois-Vietnamia, Ranskan presidentti Charles de Gaulle vierailulla Neuvostoliitossa...

Makuuhuoneen ovi avattiin ja tuo Beatlesien uusi kappale tulvahti parivuoteella rakastelua yrittävän nuorenparin korviin, niin että he säikähtivät. Kurkisteli ja katosi oviaukolta, josta näkyi hämärän asunnon olohuoneeseen. Joukko nuoria twistasi ja sheikkasi siellä kiivastempoisen musiikin rytmissä. Helene pyrähti ylös vuoteelta, käväisi nykäisemässä oven kiinni ja heittäytyi uudelleen Juhanin syliin.

"Die Eltern kommen!" joku huusi olohuoneessa.

Vaikka Juhani oli vasta kielikurssilla Saksassa, tuon hänkin ymmärsi, eli että vanhemmat tulee! He hypähtivät

lattialle, pukivat nopeasti päälleen ja keräsivät sanomalehdensivut sängyltä. He silittelivät päiväpeiton suoraksi, eikä makuuhuoneesta päällisin puolin huomannut, oliko siellä edes käyty. Pariskunta lähti huoneesta ja pojalla oli ryppyinen lehti kainalossa, kun he liittyivät asunnosta ulos tungeksivaan nuorisojoukkoon.

Juhlienpitäjän vanhemmat, jotka olivat järjestäneet tämän illanvieron, hyvästelivät huvittuneina kerrostalon porraskäytävään katoavia nuoria. Ehkäpä suomalaiset vieraat ujostelivat humalatilaansa, johon olivat itsensä kokemattomuuttaan saattaneet, kun noin äkkiä häipyivät.

Juhani oli kadulle päästyään ihmeissään. Hän oli tavannut Helenen ensi kertaa näissä juhlissa, eikä tiennyt tytöstä muuta kuin nimen. Poika korjaili paitaansa housunkauluksen alle ja etsi katseellaan tyttöä. Tämä kiirehti muutaman muun nuoren kanssa, iloisesti nauraen, valkoiselle Volkkarille ja heitti Juhanille sen oviaukolta hauskoja lentosuukkoja. Sitten Volkkari lähti moottori päristen kerrostalon edustalta. Juhlissa olleet saksalaiset ja suomalaiset nuoret katosivat paikalta, poppeleiden reunustamaa katua eri suuntiin.

Juhani katseli rannekelloaan. Mikäli hän humalaltaan oikein näki, viisarit osoittivat puolta kahtatoista. Viimeinen bussi hänen isäntäperheensä asunalähiöön lähtisi näillä sekunneilla ja hän etsi katseellaan yövalaistulla kadulla itselleen suunnan, jonne lähti, hieman kenkiinsä kompastellen. Hän saapui autiolle bussikatokselle ja vilkaisi mukana kulkenutta

sanomalehteä. Siinä oli viimeviikon, kesäkuun lopun 1966 päivämäärä. Nivelbussi kurvasikin esiin pimeältä sivukadulta, kuin jonkinlainen valtava toukka ja sen ajovalot häikäisivät Juhaniin, kun jättiläinen pysähtyi moottori muristen hänen viereensä pysäkillle. Poika työnsi sanomalehden katoksen roskakoriin, kiipesi bussin kyytiin ja meni istumaan linja-auton keskivaiheille, yhden istuttavaan tuoliin.

Hän oli ollut toista viikkoa Länsi-Saksan Lünenissä, Ruhrin teollisuusalueella kielikurssilla ja tiesi, että bussi kiertelisi pitkän lenkin eri lähiöiden kautta, kunnes saapuisi Heimstrasselle, jossa hänen kuuluisi nousta pois kyydistä. Kohta hän huomasi ikkunasta Lünenin tuliterän kaupungintalon, joka kurkotteli ylpeästi jonkinlaisena pilvenpiirtäjänä taivaita kohti puiston puiden takana. Maisemasta Juhani tiesi missä oltiin. Katuvalot vilistivät nuorukaisen silmissä, kun hän yritti saada humalaisista ajatuksistaan selvää.

Äskeisissä juhlissa oli käynyt niin, että Helene, ruskeasilmäinen ja mustatukkainen, häntä hiukan vanhempi kaunotar, oli iskenyt silmänsä Juhaniin heti kun poika oli saapunut noihin kielikurssilaisille järjestettyihin kotibileisiin. Jonkin ajan kuluttua tyttö oli tullut hakemaan häntä tanssimaan, minkä jälkeen he olivat istahtaneet sohvalle vierekkäin. He olivat juoneet Beatlesien musiikin säestyksellä useamman lasillisen viiniä, viskiä ja camparia sekä tanssineet Heinrichin pistävän katseen alla. He olivat yrittäneet puhua keskenään saksaakin, mutta musiikki oli

niin kovalla, ettei puheesta saanut juurikaan selvää. Heinrich, Heleneä hiukan vanhempi nuorimies, oli ilmiselvästi ihastunut tyttöön ja he olivat varmaan tulleetkin näihin juhliin yhdessä. Helene oli kuitenkin tanssinut kaiken aikaa Juhanin kanssa ja kutsunut hänet yllättäen juhlien järjestäjän makuuhuoneeseen.

"Haluan rakastella kanssasi", Helene oli kuiskannut Juhanille, aika huppelissa, ja pitänyt nopean esitelmän siitä, kuinka kerta olisi hänelle ensimmäinen ja heidän täytyisi levittää jotain suojaa parivuoteen päiväpeitolle.

Juhani tuijotti nivelbussin keskiosan nitisevää, taipuilevaa ja pyörivää metallilaippaa. Tiukoissa kaarteissa se kirskui hänen jalkojensa juuressa ja Juhani oikeastaan nyt vasta ymmärsi, mitä Helene oli noilla toimenpiteillä tarkoittanut. Jos he olisivat onnistuneet rakastelussa, jokin immenkalvo olisi ritsahtanut puhki ja vuoteelle olisi tulvahtanut jotakin..., verisiä roiskeita?

Äkkiä häntä yökötti ja hänen oli noustava ulos bussista. Hän painoi soittokelloa ja bussi pysähtyi jarrut kirskuen kohdalle sattuneelle pysäkille. Juhani lennähti ulos ovesta ja hoiperteli pysäkkikatoksen taakse, jonne antoi ylen, kun hirviöbusi lähti sihisten ja puhisten pysäkiltä. Humalassaan Juhani oli kaatua pusikkoon naamalleen, mutta sai kuin saikin pideltä itsensä pystyssä pysäkin rakenteissa roikkuen. Hän pyyhki suupielään ja irvisti paha maku suussaan yrittäen karistaa äskeistä mielikuvaa päästään.

Ympärilleen katseltuaan hän lähti kohti läheistä

risteystä. Heimstrasse luki katukyltissä. Kohta hän huomasi jonkin matkan päässä tutun omakotitalon, jonka pihaan suunnisti. Hän löysi taskustaan avaimen, raplasi ulko-oven auki, hoiperteli sisään valoja sytyttämättä ja kompuroi portaat yläkertaan. Mentyään huoneeseensa ja kiskottuaan vaatteet yltään Juhani alkoi voida todella pahoin. Hän kiirehti takaisin käytävään ja vessaan, jonne istahti alushousut kintuissa. Hänen vatsansa ja suolensa tyhjentyivät molemmista päistä yhtä aikaa. Oksennusta roiskui reisille, kun hän yökkäili haarojensa välistä. Hän luuli pyörtyvänsä, mutta hetken aikaa istuimella huohotettuaan hän kuitenkin pääsi siltä ylös, puhdisti jälkensä ja pesi itsensä. Sekasortoisissa ajatuksissaan hän vannoi, ettei koskaan enää joisi viinaa. Huoneeseensa päästyään hän kaatui vuoteeseensa ja sammui kuin kynttilä.

Aamulla hän heräsi, kun isäntäperheen rouva Hilde Steinhof istui hänen vuoteensa vieressä. Pääkipu oli ankara.

"Sinulla taitaa olla huono olo? Kävit yöllä vessassa. Otapa tästä lääketta", rouva sanoi saksaksi ja ojensi Juhaniille pienen, ruskeaan paperiin käärityn pullon.

Juhani makasi edelleen vuoteessa ja oli tuskin saanut silmiään auki. Hän repäisi lääkepullon kaulan ympäriltä paperin pois ja väänsi kierrekorkkia. Se aukesi riksahdellen. Juhani kaatoi puolet sisällöstä nieluunsa ja se maistui kamalalta, kitkerältä. Hilde nyökkäsi, että anna

mennä vaan, ja Juhani kaatoi litkun alas kurkustaan. Aine lämmitti mukavasti vatsassa ja lähti kiemurtelemaan hermoratoja pitkin, nousten helpotusta suoden päähän asti. Hilde arvioi hetken aikaa nuoren miehen tilaa, riksautti sitten vielä toisenkin pikkupullon auki ja ojensi sen pojalle, näyttäen, että juo tämänkin pois. Juhani kulautti putelin sisällön kerralla nieluunsa, irvisteli ja piteli kaksin käsin rintaansa. Hän vilkaisi pikkupullon kylkeen. Siinä luki Underberg. Poika nyökytteli rouvalle päätään, että tuntuupa hyvältä.

"No niin. Nyt käyt suihkussa ja tulet aamiaiselle, että ehdit ajoissa kouluun. Teillähän on tänään tutustumismatka Dortmundiin. Pidä kiirettä nyt", rouva sanoi huojentuneena ja lähti huoneesta.

Eikä siinä kauan mennyt, kun Juhani Vuorensola oli käynyt suihkussa, pukeutunut ja lähti alakertaan aamiaiselle. Kahvia maistettuaan, sekä suihkun ja lääkepullojen piristämänä, hänelle tuli ensimmäiseksi mieleen tyttö kotibileistä. Helenen nukkemaisen kauniit kasvot piirtyivät hänen silmiensä eteen. Jos he olisivat onnistuneet yrityksessään, ilman mitään ehkäisyä, hänen koulupojan elämänsä olisi saattanut suistua raiteiltaan, Juhani ajatteli ja huokaisi helpotuksesta. Kuitenkin tuntuma Helenen kiihkeistä suudelmista ja suloisesta vartalosta oli jäänyt hiertämään hänen nivusiinsa, tuota todellista riskitekijää enemmän. Jotenkin sitä täytyisi kyllä saada lisää, Juhani haaveili, kun sammutteli nälkäänsä Hilden runsaalla aamiaisella.

Lääkepullojen vaikutus alkoi laantua, ja krapula hiipiä takaisin, kun Juhani nousi Lünenin keskustassa nivelbussista. Hän kävi ostamassa savukkeita marketista ja huomasi kassalle tullessaan alkoholijuomien hyllyssä vihreän rasian, jossa oli noita samoja Underberg lääkepulloja, joita hän aamulla oli saanut Hildeltä.

Päästyään kadulle, hän avasi rasian ja otti kolmesta pikkupullostaa yhden, jonka vastapäiseen puistoon päästyään pikaisesti tyhjensi. Taas olo parani hetkessä ja Juhani laittoi jäljellä olevat kaksi pulloa taskuihinsa, sekä heitti rasian jäänteet puiston roskalaatikkoon. Hän oikaisi nurmikentän yli Holtgrevenstrasselle ja meni sen varrella sijaitsevan, modernia arkkitehtuuria edustavan yhteiskoulun pihamaalle. Aukiota kiertävissä, lasiseinäisissä, linjakkaissa rakennuksissa oli tilavat, valoisat luokkahuoneet. Niissä oli opiskelijoille siistit työtasot ja mukavat tuolit, eikä pulpetteja, kuten Suomen kouluissa, olivat kielikurssilaiset panneet heti merkeille. Opiskelijoiden viihtyisyyteen oli arkkitehtuurissa selvästi kiinnitetty tuntuvaa huomiota. Kielikurssin alussa heille oli esitelmöity koulukompleksin suunnittelijasta, kuuluisasta arkkitehdista, Hans Schauronista. Jälleen näitä koulurakennuksia ihaillessaan, Juhanin mielessä vahvistui haave arkkitehtiopinnoista, ja hän päätti pyrkiä Teknilliseen korkeakouluun kirjoitettuaan ylioppilaaksi. Tänään kielikurssilaiset olivat kuitenkin lähdössä kaupunkikierrokselle läheiseen Dortmundiin, eivätkä opiskelisi Saksaa Schauronin suunnittelemissa tiloissa.

Juhani kävi koulun vessassa tyhjentämässä vielä yhden Underbergin ja sitten olo olikin jo aika reipas. Hän siirtyi avaraan sisääntuloaulaan. Sen edessä heitä odotti bussi, jolla suomalaiset vietäisiin kaupunkikierrokselle. Marja-Liisa, Anne ja Pentti olivat tupakalla sisäänkäynnin ulkopuolella ja Juhani liittyi heidän seuraansa. Pentti, joka oli kaikkia muita huomattavasti pidempi, piteli Marja-Liisaa kainalossaan ja hymyili muikeasti. Nuoren miehen mustat hiukset ja tummina kaartuvat kulmakarvat antoivat tuimasti katsovasta kookkaasta pojasta synkän vaikutelman, ellei hän sattunut olemaan hyväntuulinen, kuten nyt.

Marja-Liisa, soma perhetyttö, sekä Anne, elegantti tuleva virkanainen, söivät molemmat omenaa ja katselivat huvittuneina Juhania.

"Mikä nyt on niin hauskaa?" poika kysyi, omatunto heti kolkuttaen.

"Toi sinun Marimekon paitasi. Saksalaiset tytöt kyselevät, että mistä noita saa. Näillä kun ei ole täällä tuollaisia kuviollisia, värikkäitä kankaita", Marja-Liisa sanoi Juhanin pitkähihaista paitaa sipaisten.

"Saaticka tällaisia Juhanin vaaleita hiuksia", Pentti naurahti ja kouraisi pellavapäätä hiuksista.

Juhani vilkaisi sinipunakeltaraitaista Maripaitaansa ja olisi tyypilliseen tapansa punastunut, jollei Underberg olisi lämmittänyt vatsanpohjassa. Kukaan läsnäolijoista ei kuitenkaan ollut eilisissä kotibileissä, joten virnuilu ei voinut johtua eilisillastakaan.

Opettaja kutsui nuorisojoukon linja-autoon ja Juhani valloitti Pentin kanssa bussin takapenkin. Tilaa oli riittävästi, sillä kaupunkikierrokselle lähti vain kolmisenkymmentä suomalaista nuoria. Auton lähdettyä liikkeelle saksalainen opettaja kertoi heille päivän ohjelman, saksaksi tietenkin.

"Dortmundissa on kuulemma huorakatu", Pentti kuiskasi.

"Mikä?" Juhani ihmetteli.

"Ilotalo. Kait sinä nyt tiedät", Pentti virnisti, vaikkei varmaankaan tiennyt asiasta yhtään sen enempää kuin Juhanikaan. Olihan Saksassa bordelleja, senhän kaikki tiesivät, mutta missä niitä oli, siitä ei kenelläkään tuntunut olevan hajua. Pitäisiköhän sellaisessa käydä, ennen kuin joutuu uudelleen eilisen kaltaiseen tilanteeseen, Juhani ajatteli ja kaivoi taskustaan viimeisen Underbergin.

"Missä se on?" hän kysyi ja kaatoi lääkkeen kurkkuunsa.

"Minulla on osoite. Käydään katsomassa. Ei kait me nyt näitten kanssa aleta kiertään tavarataloissa ja kirkoissa, hei bitte!"

"Mennään vaan", Juhani sanoi, tujua paukkua hönkäillen ja laittoi tyhjän putelin roska-astiaan.

"Mitä toi oli?" Pentti ihmetteli.

"Vatsalääkettä. Meni illalla maha kuralle niissä kotibileissä."

"Oliko hyvätkin kemut?"

"Arvaa vaan", Juhani leuhki, muttei paljastanut

kuinka hyvät.

"Minun vanhempani oli pannu isäntäperheelle kirjeeseen, että kein Alkohol. Kutsussa ilmoitettiin juhlissa tarjottavan viinaa", Pentti tuhahti, eli häntä ei ollut päästetty kemuihin. Linja-auto taittoi matkaa kohti Dortmundia Evinger Strassea halki loputtomilta tuntuvien, hyvin hoidettujen omakotialueiden.

"Missä se ilotalo on?" Juhani reipastui, sillä ajatteli voivansa siellä saattaa turvallisesti loppuun sen, mikä illalla jäi Helenen kanssa kesken. Vatsalääke oli hyvää, se paransi krapulan ja antoi ideoita sekä uskallusta, Juhani huomasi.

"Käydään rautatieasemalla ja katsotaan kartasta. Linienstrasse on kadun nimi. Ei kuulemma kaukana asemalta", Pentti kuiski.

Marja-Liisa ja Annekin suunnittelivat jotain, sillä kurkistelivat vähän väliä poikia, takapenkin suuntaan, ja kuiskuttelivat.

"Toi Marja-Liisa on aivan lätkässä sinuun. Ei kukaan saksalainen sinun paidastasi mitään ole kysellyt. Kunhan keksi. Imarteli sinua", Pentti selitti virnistellen ja Juhania tönäisten.

Tyttö oli todella viehättävä, sellainen, johon tutustutaan tositarkoituksella, mutta Juhanilla ei ollut Marja-Liisan suhteen sellaisia aikeita. Niinpä hän katsoikin ulos ikkunasta.

"Meidän pitää tehdä katoamistempu", hän lausahti.

"Kun lähdetään bussista, jättäydytään muista

Max Rothin romaani, *Muistoja Helenestä*, kertoo muutaman vuosikymmenen kestävästä jännittävstä tarinan päähenkilön, arkkitehti Juhani Vuorensolan, elämäntaipaleesta ja sen uskomattomista käännteistä, aina nuorukaisena koetuista Saksan seikkailusta lähtien Juhaniin 50-vuotiaana järjestämien sukujuhlien yhteydessä paljastuvaan yllätykseen, jonka salaaminen oli vaivannut häntä vuosikymmeniä.

Max Roth on koulutukseltaan elokuvataiteen maisteri. Hän on tuottanut ja ohjannut lukuisia mainoksia sekä pr-elokuvia ja työskennellyt sekä suomalaisissa että kansainvälisissä kokoillanelokuissa mm. tuotantopäällikönä, apulaisohjaajana, käsikirjoittajana sekä tuottajana. Hän on toiminut myös elokuva-alan opettajana.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi